

УДК 364-1:305-055.2:159.9(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/2707-0409.2025.2.4>

Жінчин М. В.

аспірантка кафедри соціології та соціальної роботи

Національний університет «Львівська політехніка»

e-mail: mariyamikaella@gmail.com

ORCID ID: 0009-0000-2894-6875

ПРОБЛЕМИ ТА ПОТРЕБИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ЖІНОК В УМОВАХ ВІЙНИ: РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ І БЛАГОДІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Повномасштабна війна в Україні спричинила глибокі соціальні трансформації, що особливо позначилися на становищі внутрішньо переміщених жінок. Вимушене переселення, втрата житла, роботи та соціальних зв'язків посилюють їхню соціальну вразливість і створюють суттєві труднощі в адаптації до нових умов.

Метою статті є аналіз проблем і потреб внутрішньо переміщених жінок в умовах війни та висвітлення ролі громадських і благодійних організацій у наданні комплексної підтримки.

У статті показано взаємозв'язок між економічними та психологічними проблемами внутрішньо переміщених жінок, такими як: фінансова нестабільність, безробіття та втрата джерел доходів, що призводять до зростання стресу, тривожності й депресивних станів, формуючи замкнене коло вразливості. Особливу увагу приділено тому, як недержавні організації частково компенсують прогалини державної політики, забезпечуючи юридичну, фінансову, психологічну та гуманітарну допомогу. Наголошується, що ці функції мають бути системно інтегровані у діяльність держави та місцевих громад.

Таким чином, внутрішньо переміщені жінки стикаються з комплексом проблем, які охоплюють економічну нестабільність, психологічні труднощі та соціальну ізоляцію. Досвід громадських і благодійних організацій підтверджує необхідність поєднання економічної, соціальної та психологічної підтримки. Подальші дослідження мають бути зосереджені на розробці дієвих механізмів державної та місцевої політики, які забезпечували би сталість і доступність допомоги внутрішньо переміщеним жінкам.

Ключові слова: внутрішньо переміщені жінки, соціальна підтримка, економічні проблеми, психологічні труднощі, громадські організації, благодійні організації, внутрішньо переміщені особи.

Постановка проблеми. Повномасштабна війна в Україні спричинила масштабні соціальні трансформації, які особливо відобразилися на становищі жінок. Вимушене переміщення, втрата житла, роботи та соціальних зв'язків значно підвищують їхню соціальну вразливість і ускладнюють процес адаптації в нових громадах. Жінки часто залишаються єдиними відповідальними за догляд за дітьми та літніми або хворими родичами, що створює додаткове навантаження й обмежує їхні можливості для працевлаштування та професійної реалізації.

Жінки становлять більшість серед внутрішньо переміщених осіб і стикаються з найбільш гострими проблемами: фінансовою нестабільністю, безробіттям, психологічним виснаженням та підвищеними ризиками гендерно зумовленого

наси́льства. Дослідження свідчать, що понад 80% внутрішньо переміщених жінок мають критично низький рівень доходів, якого вистачає лише на базові потреби.

Попри наявність програм підтримки з боку міжнародних та громадських організацій, державна система допомоги внутрішньо переміщеним жінкам залишається не досить розвиненою. Програми соціального супроводу на рівні громад можуть бути фрагментарними та не орієнтованими на гендерно-специфічні потреби.

Таким чином, проблема полягає не лише у складному соціально-економічному становищі внутрішньо переміщених жінок, а й у відсутності цілісної системи державної та місцевої підтримки, яка б забезпечувала їхню соціальну інтеграцію. Це зумовлює потребу у науковому аналізі й розробці ефективних механізмів організації допомоги та соціального супроводу жінок у громадах, що приймають.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що становище жінок в Україні в умовах війни характеризується комплексом соціальних та економічних проблем. Особливу увагу дослідники та міжнародні організації приділяють питанню вразливості внутрішньо переміщених жінок, їхньому фінансовому становищу, ризикам гендерно зумовленого насильства та необхідності посилення системної підтримки.

Агенція ООН-Жінки зазначає, що жінки в Україні стикаються з «підвищеною схильністю до гендерно зумовленого насильства; зростанням безробіття; зменшенням повноважень у прийнятті рішень; більшими побутовими навантаженнями; важкою кризою психічного здоров'я»; майже 6,7 мільйона жінок потребують гуманітарної допомоги; гендерно зумовлене насильство з 2022 року зросло на 36 відсотків; а у 2023 році жінки в Україні заробляли на 41,4% відсотка менше, ніж чоловіки [15].

Жінки становлять 56% із приблизно чотирьох мільйонів внутрішньо переміщених осіб; 72% зі статусом безробітних – жінки [16].

Результати дослідження фінансового становища жінок, які після 24 лютого 2022 року стали внутрішньо переміщеними особами, свідчать про суттєве погіршення їхнього матеріального стану внаслідок війни та вимушеного переїзду: відбулося істотне скорочення особистих і сімейних доходів, їхній внесок у дохід родини зменшився або зник повністю, однак саме вони залишаються головними у розподілі витрат та прийнятті фінансових рішень; 83,19% жінок-ВПО мають критично низький або низький рівень матеріального забезпечення, коли доходів вистачає лише на придбання товарів першої необхідності; для 43,46% основним джерелом існування стала фінансова чи матеріальна допомога, тоді як лише 27,84% жінок здатні забезпечувати себе завдяки постійній або тимчасовій роботі; більшість жінок-ВПО (88,49%) у випадку повної втрати доходу змогли б прожити на власні заощадження не більше трьох місяців [8].

У звіті CARE Deutschland e.V. (2025) «Новий підхід до стійкості: Зміцнення організацій, очолюваних жінками, для протидії гендерно зумовленому насильству у надзвичайних ситуаціях» наголошується на ключовій ролі організацій, очолю-

ваних жінками (ООЖ), які під час природних катастроф або криз, спричинених людською діяльністю, забезпечують жінкам і дівчатам підтримку у вигляді притулків, медичних, юридичних та психологічних послуг. Вони сприяють розвитку стійкості та інформують громади про ризики гендерно зумовленого насильства, проводячи просвітницькі та адвокаційні заходи. Попри значимість їхньої роботи, такі організації часто стикаються з нестачею фінансування, ресурсів і визнання та обмежені у процесах ухвалення рішень [11].

Водночас, незважаючи на наявність публікацій, питання комплексного розгляду проблем внутрішньо переміщених жінок та ролі організацій, які забезпечують їм підтримку, залишається не досить висвітленим. Сучасні дослідження надають цінні статистичні та аналітичні дані щодо становища жінок в умовах війни, однак обмежено розкривають питання системної підтримки на рівні державної соціальної політики та місцевих громад. Жінкам, які пережили вимушене переміщення, потрібна не лише допомога від громадських і міжнародних організацій, а й гарантована та доступна підтримка з боку держави та органів місцевого самоврядування. Отже, становище внутрішньо переміщених жінок потребує не лише наукового аналізу, а й практичного посилення систем допомоги, що має стати пріоритетом як державної соціальної політики, так і місцевих громад.

Мета статті полягає в аналізі потреб і проблем внутрішньо переміщених жінок в Україні в умовах війни та у висвітленні досвіду громадських і благодійних організацій, які забезпечують їхню підтримку.

Результати дослідження. Внаслідок вимушеного переселення жінки стикаються з низкою труднощів, які особливо ускладнюють їхнє життя у нових громадах. Найбільш гостро ці проблеми відчуються у матерів із малими дітьми, адже вони залишаються єдиними відповідальними за догляд і водночас мають потребу у працевлаштуванні та забезпеченні родини. Таке поєднання обставин обмежує їхні можливості для професійної реалізації та фінансової стабільності.

Найбільш поширені труднощі внутрішньо переміщених жінок на ринку праці пов'язані з невідповідністю умов роботи потребам матерів, втратою професійної кар'єри, обмеженими можливостями працевлаштування за спеціальністю та наявними компетенціями; а важливим напрямом підтримки зайнятості внутрішньо переміщених жінок є сприяння у здобутті нових професій, затребуваних на сучасному ринку праці, проходженні мовних курсів, зокрема англійської, а також допомога у працевлаштуванні та адаптації робочих місць відповідно до їхніх потреб і можливостей [7].

Жінки також стикаються з психологічним виснаженням, тривожними станами, підвищеними ризиками насильства й дискримінації. Втрата соціальних зв'язків, ізоляція та надмірне навантаження з догляду за дітьми й родичами ускладнюють адаптацію у нових громадах та підвищують рівень стресу. О. Когут зазначає, що «найактуальнішими проблемами родин ВПО є такі як: нав'язливі думки, спогади, неконтрольовані емоції, стосунки з близькими, почуття провини» [8].

Вимушене переселення істотно підвищує ризики розвитку депресії, тривожних розладів та посттравматичного стресового розладу. Серед чинників, які посилюють ці стани, значне місце посідають економічні фактори – безробіття, нестача доходів і фінансова невизначеність [13].

UN Women акцентує, що війна створює психологічний тиск, який посилюється через втрату засобів до існування, нестабільність доходів і зростання вразливості [14].

У дослідженні UN Women / CARE повідомляється, що майже всі опитані відчували зростання страху, напруги, депресії – багато з цього пов'язано з економічними труднощами (втрата доходів, брак ресурсів) [16].

У дослідженні з Еквадору показано, що поєднання програм економічної інтеграції з психосоціальною підтримкою дозволяє зменшити рівень депресії серед переселенців, а також поліпшує інші психологічні показники (наприклад, рівень тривожності), тоді як чисті економічні втручання без психологічного компонента виявляються менш ефективними [12].

Отже, економічні труднощі внутрішньо переміщених жінок мають прямий вплив на їхній психологічний стан. Нестабільність доходів, скорочення або повна втрата джерел заробітку створюють постійне відчуття невпевненості у завтрашньому дні. Коли коштів вистачає лише на базові потреби, це породжує тривогу щодо майбутнього, страх перед непередбачуваними обставинами та відчуття безпорадності. Нemoжливість фінансово забезпечити себе й родину часто стає причиною хронічного стресу, підвищеного рівня емоційного виснаження та депресивних станів. Таким чином, економічна вразливість прямо підсилює психологічні проблеми, поглиблюючи кризу соціального та особистісного благополуччя внутрішньо переміщених жінок.

В Україні низка громадських та благодійних організацій надає комплексну підтримку жінкам, матерям та людям з інвалідністю, які постраждали від війни. Так, ГО «Fight For Right» організовує юридичну, медичну, психологічну, фінансову та гуманітарну допомогу людям з інвалідністю, а також здійснює їхню евакуацію у безпечніші регіони України та за кордон [5]. Благодійна організація «Марш Жінок» забезпечує юридичну, психологічну та гуманітарну підтримку жінкам [1], а організація «Позитивні жінки» реалізує програми юридичної, психологічної та гуманітарної допомоги, надає інформаційні послуги жінкам, які живуть з ВІЛ [2]. Благодійний фонд «Мама моя» спрямовує фінансову підтримку самотніми матерям та вразливим жінкам [3], а Центр інтегральної опіки імені Ольги Ціпановської, відомий як Фонд «Горіховий дім», надає прихисток, соціальний та психологічний супровід, організовує навчальні, мотиваційні та профорієнтаційні програми, а також тимчасове проживання [7]. Громадська організація «Фонд Маша» реалізує проєкт «Незламна мама», спрямований на стабілізацію емоційного стану жінок і матерів із дітьми, що постраждали від війни, забезпечуючи групові та індивідуальні заняття з психотерапевтами та різноманітні активності для дітей і дорослих [6]. Благодійний фонд «У матусиних долонях» допомагає

мамам з дітьми, надаючи памперси, гігієнічні товари, ліки, дитяче харчування, продуктові набори, іграшки та навчальні матеріали [4].

Аналіз показує, що громадські та благодійні організації нині виконують низку ключових функцій, які мали б бути системно забезпечені державою та місцевими громадами. Вони організовують надання гуманітарної, фінансової, психологічної, юридичної підтримки, здійснюють евакуацію вразливих груп, створюють притулки та програми інтеграції. Таким чином, саме недержавний сектор частково компенсує прогалини державної політики у сфері підтримки внутрішньо переміщених жінок.

Разом із тим така діяльність організацій має переважно проєктний характер, залежить від зовнішнього фінансування та не завжди охоплює всі потреби на місцях. Це підкреслює необхідність системного підходу з боку держави та органів місцевого самоврядування, які повинні гарантувати сталу, доступну і комплексну допомогу жінкам у громадах. Досвід організацій може слугувати практичною основою для розробки державних програм, які б інтегрували економічну, соціальну та психологічну підтримку.

Таким чином, внутрішньо переміщені жінки в Україні стикаються з комплексом проблем, що охоплюють економічну нестабільність, психологічні труднощі та соціальну ізоляцію. Економічні втрати безпосередньо підсилюють психологічні наслідки вимушеного переселення, формуючи замкнене коло вразливості. Громадські та благодійні організації активно реагують на ці виклики, забезпечуючи юридичну, гуманітарну, фінансову, психологічну підтримку, створюючи притулки й реалізуючи програми інтеграції. Однак їхня діяльність має переважно проєктний характер і не може повністю замінити державні механізми. Тому комплексна допомога внутрішньо переміщеним жінкам має стати системним пріоритетом держави та місцевих громад, спираючись на успішні практики недержавних організацій.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведений аналіз засвідчує, що внутрішньо переміщені жінки в Україні стикаються з багатовимірними труднощами, які охоплюють економічну, психологічну та соціальну сфери. Нестабільність доходів, обмежені можливості працевлаштування та втрата професійної реалізації безпосередньо впливають на психологічний стан, формуючи підвищений рівень стресу, тривожності й депресивних проявів. Водночас громадські та благодійні організації активно реагують на ці виклики, організовуючи комплексну підтримку – від надання гуманітарної допомоги до психосоціальної та професійної інтеграції.

Однак така діяльність має переважно проєктний і тимчасовий характер, що не може повністю замінити державні механізми. Це підкреслює потребу у формуванні сталих систем підтримки з боку держави та місцевих громад, які б враховували гендерно-специфічні потреби та забезпечували інтеграцію жінок у соціально-економічне життя приймаючих територій.

Перспективи подальших досліджень можуть бути пов'язані з аналізом ефективності конкретних механізмів соціального супроводу внутрішньо переміщених жінок,

розробкою моделей співпраці державних інституцій із громадським та міжнародним секторами, а також вивченням довгострокового впливу програм підтримки на соціальну інтеграцію, професійну реалізацію та психологічне благополуччя жінок. Особливого значення набуває пошук інтегрованих рішень, які поєднують економічну, соціальну та психосоціальну допомогу, орієнтовану на сталий результат.

Список використаних джерел і літератури

1. Благодійна організація «Марш Жінок». 2025. URL: <https://marshzhinok.com.ua/> (дата звернення: 29.09.2025).
2. Благодійна організація «Позитивні жінки». 2025. URL: <https://pw.org.ua/> (дата звернення: 29.09.2025).
3. Благодійний фонд «Мама моя». 2025. URL: <https://mamamoya.org/> (дата звернення: 29.09.2025).
4. Благодійний фонд «У матусиних долонях». 2025. URL: <https://motherspalms.com/> (дата звернення: 29.09.2025).
5. ГО «Fight For Right». 2025. URL: <https://ffr.org.ua/> (дата звернення: 29.09.2025).
6. Громадська організація «Фонд Маша». 2025. URL: <https://mashafund.org.ua/> (дата звернення: 29.09.2025).
7. Гуляєва Л.П. Вплив війни на зайнятість жінок-внутрішньо переміщених осіб в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. № 51. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-33>.
8. Гуляєва Л.П., Олійник А.А. Фінансовий стан жінок-внутрішньо переміщених осіб в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія : економіка та управління*. 2023. № 8. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-8-08-03>.
9. Когут О.О. Психологічне благополуччя внутрішньо переміщених осіб. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія : Психологія*. 2025. Вип. 2. С. 127–134. DOI: <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2025.2.23>.
10. Фонд «Горіховий дім». 2025. URL: <https://www.facebook.com/walnut.house.fund> (дата звернення: 29.09.2025).
11. CARE Deutschland e.V. A new approach to resilience: Strengthening women-led organizations to prevent gender-based violence in emergencies. 2025. URL: http://www.women.lviv.ua/wp-content/uploads/2025/08/CAFI_advocacy_report_UKR.pdf (дата звернення: 29.09.2025).
12. Moyano A., Vergara D., Mirti A., Bonz A.G., Monar A., Astudillo E., Vaca S., Córdova K., Armijos A., Barroso A., Cherrez C., Cottle J., DuBois A., Fernández Capriles I., Grandes J.P., Irrázaval M., Jaramillo B., Kane J.C., Martínez-Viciano C., Mascayano F., Rodríguez Y., Schojan M., Sikkema K., Susser E., Ventevogel P., Wessells M., Zambrano López A., Lovero K.L., Greene M.C. Integrating mental health and psychosocial support into economic inclusion programming for displaced families in Ecuador. *Conflict and Health*. 2024. Vol. 18. Article 68. DOI: <https://doi.org/10.1186/s13031-024-00629-x>.
13. Sukiasyan S.G., Ghazaryan A.A., Petrosyan M.G., Harutyunyan A.M., Danielyan S.S. The Mental Health of Refugees and Forcibly Displaced Persons. *Journal of Mental Health Research*. 2024. Vol. 5, Issue 4. P. 78–92. URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11839216/> (дата звернення: 29.09.2025).
14. UN Women. Inside the crisis you don't see: How war impacts women's mental health. 07.04.2025. URL: <https://www.unwomen.org/en/articles/explainer/inside-the-crisis-you-dont-see-how-war-impacts-womens-mental-health> (дата звернення: 29.09.2025).
15. UN Women. Three years of full-scale war in Ukraine roll back decades of progress for women's rights, safety and economic opportunities. 19.02.2025. URL: <https://www.unwomen.org/en/>

news-stories/press-release/2025/02/three-years-of-full-scale-war-in-ukraine-roll-back-decades-of-progress-for-womens-rights-safety-and-economic-opportunities (дата звернення: 29.09.2025).

16. UN Women & CARE. Ukraine: New UN Women and CARE report highlights disproportionate impact of the war on women and minorities. 04.05.2022. URL: <https://www.unwomen.org/en/news-stories/news/2022/05/ukraine-new-un-women-and-care-report-highlights-disproportionate-impact-of-the-war-on-women-and-minorities> (дата звернення: 29.09.2025).

17. United Nations Ukraine. Over 8 million women and girls in Ukraine will need humanitarian assistance in 2024. United Nations Ukraine, 22 February 2024. URL: <https://ukraine.un.org/en/261357-over-8-million-women-and-girls-ukraine-will-need-humanitarian-assistance-2024> (дата звернення: 29.09.2025).

References

1. Blahodiina orhanizatsiia «Marsh Zhinok». (2025). [Charitable organization "March of Women"]. Retrieved from: <https://marshzhinok.com.ua/> [in Ukrainian].
2. Blahodiina orhanizatsiia «Pozytyvni zhinky» (2025). [Charitable organization "Positive Women"]. Retrieved from: <https://pw.org.ua/> [in Ukrainian].
3. Blahodiinyi fond «Mama moia». (2025). [Charitable foundation "Mama Moya"]. Retrieved from: <https://mamamoya.org/> [in Ukrainian].
4. Blahodiinyi fond «U matusynykh doloniakh». (2025). [Charitable foundation "In Mother's Palms"]. Retrieved from: <https://motherspalms.com/> [in Ukrainian].
5. HO «Fight For Right». (2025). Retrieved from: <https://ffr.org.ua/> [in Ukrainian].
6. Hromadska orhanizatsiia «Fond Masha». (2025). [Public organization "Masha Foundation"]. Retrieved from: <https://mashafund.org.ua/> [in Ukrainian].
7. Huliaieva, L.P. (2023). Vplyv viiny na zainiatist zhinok-vnutrishnio peremishchenykh osib v Ukraini [Impact of war on employment of internally displaced women in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 51. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-33> [in Ukrainian].
8. Huliaieva, L.P., & Oliynyk, A.A. (2023). Finansovyi stan zhinok-vnutrishnio peremishchenykh osib v Ukraini [Financial situation of internally displaced women in Ukraine]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Serii: Ekonomika ta upravlinnia – Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management*, 8. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-8-08-03> [in Ukrainian].
9. Kohut, O.O. (2025). Psykholohichne blahopoluchchia vnutrishnio peremishchenykh osib [Psychological well-being of internally displaced persons]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu: Serii: Psykholohiia – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Psychology Series*, 2, 127–134. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2025.2.23> [in Ukrainian].
10. Fond «Horikhovyi dim». (2025). ["Horikhovyi dim" Fund]. Retrieved from: <https://www.facebook.com/walnut.house.fund> [in Ukrainian].
11. CARE Deutschland e.V. (2025). *A new approach to resilience: Strengthening women-led organizations to prevent gender-based violence in emergencies*. Retrieved from: http://www.women.lviv.ua/wp-content/uploads/2025/08/CAFI_advocacy_report_UKR.pdf [in English].
12. Moyano, A., Vergara, D., Mirti, A.G., Bonz, A.G., Monar, A., Astudillo, E., Vaca, S., Córdova, K., Armijos, A., Barroso, A., Cherrez, C., Cottle, J., DuBois, A., Fernández Capriles, I., Grandes, J.P., Irrázaval, M., Jaramillo, B., Kane, J.C., Martínez-Viciano, C., Mascayano, F., Rodríguez, Y., Schojan, M., Sikkema, K., Susser, E., Ventevogel, P., Wessells, M., Zambrano López, A., & Greene, M.C. (2024). Integrating mental health and psychosocial support into economic inclusion programming for displaced families in Ecuador. *Conflict and Health*, 18, Article 68. <https://doi.org/10.1186/s13031-024-00629-x> [in English].
13. Sukiasyan, S.G., Ghazaryan, A.A., Petrosyan, M.G., Harutyunyan, A.M., & Danielyan, S.S. (2024). The mental health of refugees and forcibly displaced persons. *Journal of Mental Health*

Research, 5(4), 78–92. Retrieved from: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11839216/> [in English].

14. UN Women. (2025, April 7). *Inside the crisis you don't see: How war impacts women's mental health*. Retrieved from: <https://www.unwomen.org/en/articles/explainer/inside-the-crisis-you-dont-see-how-war-impacts-womens-mental-health> [in English].

15. UN Women. (2025, February 19). *Three years of full-scale war in Ukraine roll back decades of progress for women's rights, safety and economic opportunities*. Retrieved from: <https://www.unwomen.org/en/news-stories/press-release/2025/02/three-years-of-full-scale-war-in-ukraine-roll-back-decades-of-progress-for-womens-rights-safety-and-economic-opportunities> [in English].

16. UN Women & CARE. (2022, May 4). *Ukraine: New UN Women and CARE report highlights disproportionate impact of the war on women and minorities*. Retrieved from: <https://www.unwomen.org/en/news-stories/news/2022/05/ukraine-new-un-women-and-care-report-highlights-disproportionate-impact-of-the-war-on-women-and-minorities> [in English].

17. United Nations Ukraine. (2024, February 22). *Over 8 million women and girls in Ukraine will need humanitarian assistance in 2024*. Retrieved from: <https://ukraine.un.org/en/261357-over-8-million-women-and-girls-ukraine-will-need-humanitarian-assistance-2024> [in English].

Zhinchyn M. V.

Postgraduate Student at the Department of Sociology and Social Work
Lviv Polytechnic National University

PROBLEMS AND NEEDS OF INTERNALLY DISPLACED WOMEN IN THE CONTEXT OF WAR: THE ROLE OF PUBLIC AND CHARITABLE ORGANIZATIONS

The full-scale war in Ukraine has caused profound social transformations, with internally displaced women remaining among the most vulnerable groups. Forced displacement, loss of housing, employment, and social ties increase their vulnerability and complicate adaptation in new communities.

The purpose of this article is to analyze the key problems and needs of internally displaced women in wartime conditions and to outline the role of public and charitable organizations in providing support.

The article highlights the link between economic and psychological difficulties: financial instability, unemployment, and loss of income sources intensify stress, anxiety, and depressive symptoms. Particular attention is paid to the activities of non-governmental organizations, which partly compensate for gaps in state policy by offering legal, financial, psychological, and humanitarian assistance.

The findings emphasize the necessity of a comprehensive approach that combines economic, social, and psychological support, integrated into sustainable state and local policies.

Key words: internally displaced women, social support, economic problems, psychological difficulties, public organizations, charitable organizations, internally displaced persons.

Дата надходження статті: 06.10.2025

Дата прийняття статті: 12.11.2025

Опубліковано: 26.11.2025

